

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2011. GODINU STRANKE PENZIONERA – UMIROVLJENIKA BIH

Broj: 03-07-6-434/12
Sarajevo, 10. april 2013. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE.....	2
1.UVOD.....	3
2.PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	3
3.OPIS REVIZIJE.....	4
Predmet revizije	4
Cilj revizije	4
Obim revizije.....	4
4.PREHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	4
5.NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE.....	5
5.1.NALAZI.....	5
5.2.PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2011. godinu

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Stranka penzionera-umirovljenika BiH u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 6. stav (2), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka penzionera-umirovljenika BiH u 2011. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera - umirovljenika BiH za 2011. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka penzionera - umirovljenika BiH ostvarila je prihode u ukupnom iznosu 180.243,00 KM, što se vidi iz sljedeće tabele:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u Uk.prih. %
1	Članarina	83.099,00	46,10 %
2	Prilozi fizičkih lica	784,00	0,43 %
3	Prilozi pravnih lica	735,00	0,42 %
4	Prihodi od imovine	148,00	0,08 %
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00 %
6	Prihodi od poklona	2.235,00	1,24 %
7	Prihodi iz budžeta	93.242,00	51,73 %
	Ukupni prihodi:	180.243,00	100,00 %

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka penzionera-umirovljenika BiH ostvarila je rashode u ukupnom iznosu od 170.530,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka penzionera- umirovljenika BiH. Skraćeni naziv stranke je SP-U BiH. Politička stranka je registrovana 23.04.2002. godine kod Kantonalnog suda u Sarajevu, i u sudski registar upisana pod brojem: R-I-4/02.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Azize Šaćirbegović br. 2.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su: Mehmed Nurkanović, predsjednik stranke, Salko Isak, zamjenik predsjednika, i Ana Baltić, potpredsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2011. godinu je Azijada Lagumdžija.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, organizacionu strukturu Stranka penzionera- umirovljenika BiH čine:

- Glavni odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH,
- 10 Kantonalnih odbora Stranke penzionera-umirovljenika BiH,

- Organizacioni dio Stranke penzionera-umirovljenika BiH Brčko Distrikt BiH,
- Gradski odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH Mostar, i
- 68 općinskih odbora Stranke penzionera-umirovljenika BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Stranke penzionera-umirovljenika BiH za 2011. godinu, i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Glavni odbor Stranke penzionera- umirovljenika Sarajevo,
- Općinski odbor Stranke penzionera- umirovljenika BiH Novo Sarajevo i
- Općinski odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH Maglaj.

Cilj revizije je da se prikupi dovoljno relevantnih dokaza kako bi se moglo izraziti mišljenje o tome da li je Stranka penzionera-umirovljenika BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH br.22/00,102/09 i 54/10)¹- u daljem tekstu: Zakon o finansiranju.

Obim revizije finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na članarine, prihode od poklona i prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U prethodnom periodu od 2005. do 2010. godine izvršeni su pregledi, kontrola i revizija godišnjih finansijskih izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika BiH i izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika BiH za 2010. godinu izdat je izvještaj o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukom da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2011. godinu, utvrđeno je da Stranka penzionera-umirovljenika BiH nije ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) **Na osnovu izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije stranke, utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika BiH prekršila odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka².**

¹ Dana 5.12.2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ br. 95/12).

² Ako ukupni iznos priloga jednog lica iz stava 1. Člana 4. Ovog zakona premašuje 100,00 KM, ta uplata mora da se unese u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. ovog zakona.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka nije prijavila priloge koje je ostvarila na način što je koristila poslovne prostore bez plaćanja zakupnine.

Glavni odbor i Kantonalni odbor Stranke penzionera - umirovljenika Bosne i Hercegovine su na osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora zaključenim dana 01.01.2011. godine sa Savezom udruženja penzionera-umirovljenika u Federaciji BiH u Sarajevu³, koristili bez naknade prostor površine 45 m² u ulici Azize Šaćirbegović br. 2 u Sarajevu.

Prema odluci o načinu i visini plaćanja zakupnine poslovnih prostora, na kojima pravo raspolaganja ima Općina Novo Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/07) najniža cijena zakupnine za prvu poslovnu zonu u ovoj općini iznosi 12,00 KM/m² mjesečno.

Korištenjem poslovnog prostora, bez plaćanja zakupnine, Stranka penzionera umirovljenika je ostvarila prilog od Saveza udruženja penzionera-umirovljenika u Federaciji BiH u iznosu od 6.480,00 KM, o kome nije uspostavila evidencije u svojim poslovnim knjigama, niti ga je prijavila u finansijskom izvještaju.

Takođe, Općinska organizacija Stranke penzionera-umirovljenika BiH BiH Posušje koristila je poslovni prostor Udruge umirovljenika Posušje, bez plaćanja zakupnine, a nije prijavila prilog.

b) Na osnovu izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja i dokumentacije pribavljene od Općinskih organa uprave, utvrđeno je da je Stranka penzionera- umirovljenika BiH prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴.

Općinski odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH Novo Sarajevo je tokom 2011. godine koristio bez naknade prostorije Općine Novo Sarajevo, površine 6,8 m². Prema Odluci o dodjeli na korištenje poslovnih prostora i visini i načinu plaćanja zakupnine poslovnih prostora na kojima pravo raspolaganja ima Općina Novo Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/07) najniža visina zakupnine po m² za prvu poslovnu zonu iznosi 12,00 KM⁵. Neplaćanjem zakupnine za vrijeme korištenja poslovnog prostora Stranka penzionera-umirovljenika BiH je primila prilog Općine Novo Sarajevo u iznosu od 979,20 KM.

Općinska organizacija Stranke penzionera-umirovljenika BiH Centar Sarajevo je na osnovu ugovora o zakupu poslovnih prostorija⁶ broj: 04-49-4-45/09, zaključenog dana 25.06.2009. godine sa Općinom Centar Sarajevo, koristila poslovni prostor površine 18,81 m², po cijeni koja je ugovorena u iznosu od 1,00 KM po m². Prema odluci o dodjeli u zakup poslovnih zgrada i prostorija Općine Centar Sarajevo broj: 01-49-1690/09 od 23.06.2009. godine („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 20/09), najniži iznos zakupnine u I zoni Općine Centar iznosi 20,00 KM po m². Korištenjem poslovnog prostora u

³ Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen dana 01.01.2011.godine između Stranke penzionera-umirovljenika BiH i Saveza udruženja penzionera –umirovljenika u Federaciji BiH, bez plaćanja najamnine.

⁴ U članu 8. stav (1) tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj: 22/00, 102/09 i 54/10), koji je bio na snazi do 04.12.2012. godine), propisano je da državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

U skladu sa navedenom odredbom, korištenje poslovnih prostorija u vlasništvu bilo kog nivoa vlasti, bez plaćanja zakupnine, političkim strankama je predstavljalo zabranjeni prilog.

⁵ Akt Općine Novo Sarajevo broj : 03-23-612/2012 od 19.04.2012. godine sa Odlukom.

⁶ Akt Općine Centar Sarajevo broj: 04-49-1000/12 od 24.04.2012. godine sa Ugovorom o zakupu poslovnih prostorija od 25.06.2009. godine.

2011. godini po cijeni koja je ispod cijene utvrđene navedenom odlukom, Stranka penzionera-umirovljenika BiH je ostvarila prilog od Općine Centar u iznosu od 4.288,68 KM.

c) Na osnovu izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika BiH prekršila odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju.⁷

Stranka nije uspostavila potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju, pa obzirom da je za sastavljanje finansijskog izvještaja koristila nepotpune evidencije iz poslovnih knjiga, finansijski izvještaj nije podnijela u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Glavni odbor Stranke penzionera - umirovljenika BiH i Kantonalni odbor stranke u Sarajevu u, su na osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora zaključenim dana 01.01.2011. godine sa Savezom udruženja penzionera-umirovljenika u Federaciji BiH u Sarajevu, koristili bez naknade prostor površine 45 m² u ulici Azize Šaćirbegovi broj 2 u Sarajevu. Ostvareni prihod po onovu korištenja poslovnog prostora bez naknade, u iznosu od 6.480,00 KM, te prihod koji je stranka ostvarila na način što nije plaćala režijske troškove (struja, voda i drugo), kao ni rashod nastao po tom osnovu, stranka nije iskazala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju. Takođe i Općinski odbor stranke Posušje je koristio poslovni prostor bez naknade na osnovu ugovora sa udrugom penzionera u Posušju. Prihod po osnovu neplaćene zakupnine, kao ni troškovi zakupa nisu iskazani u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju.
- (2) Sredstva koja je Stranke penzionera- umirovljenika BiH isplatila osobama koje nisu uposlenici stranke, sa aspekta poreznih propisa imaju karakter ličnih primanja, pa je stranka bila obavezna da na ista obračuna i plati porez na dohodak, te pripadajuće doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.⁸
 - Glavni odbor stranke izvršio je gotovinske isplate sredstava u iznosu od 18.608,50 KM, koje imaju karakter ličnih primanja, a pri tome nije obračunao porez i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak
Revizijom poslovne dokumentacije ovog organizacionog dijela stranke utvrđeno je da je stranka izvršila gotovinske isplate sredstava fizičkim licima po osnovu naknada za radne grupe u iznosu 1.034,50 KM, iako sa njima nema sklopljene ugovore o djelu.
Za putne troškove fizičkih osoba, koje nisu uposlenici stranke, izvršene su gotovinske isplate u iznosu od 11.878,20 KM.
Također, fizičkim osobama koje nisu uposlenici stranke, izvršene su gotovinske isplate sredstva u iznosu od 5.695,80 KM, kao naknade za upotrebu vlastitih automobila.
 - Općinski odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH Maglaj izvršio je gotovinske isplate sredstava u iznosu od 6.660,00 KM na ime naknada održavanja sjednica i putnih troškova, koje imaju karakter ličnih primanja, i to: naknade licima za rad 2.160,00 KM, na ime dnevnica i putnih troškova 500,00 KM, za sjednice Općinskih odbora 2.525,00 KM, sjednice mjesnih odbora 1.080,00 KM, sjednice nadzornog odbora 105,00 KM i za aktiv žena 290,00 KM. Iako pomenute naknade imaju karakter ličnih primanja, Općinski odbor Stranke penzionera-

⁷ Do 31.03. naredne godine političke partije podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)

⁸ ("Službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11) i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11 i 20/2012).

umirovljenika BiH Maglaj na isplaćene naknade nije obračunao i uplatio porez i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, niti je po osnovu njih iskazao obaveze u finansijskom izvještaju.

- Pored organizacionih dijelova Stranke penzionera-umirovljenika BiH, čiji su finansijski izvještaji bili predmetom revizije, petnaest (15) organizacionih dijelova stranke izvršilo je gotovinske isplate sredstava u iznosu od 25.625,00 KM, koje imaju karakter ličnih primanja, a pri tome nisu obračunali porez i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. Isplate sredstava koja imaju karakter ličnih primanja, bez obračunavanja i uplate pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, izvršili su sledeći organizacioni dijelovi stranke: OO SP-U BiH Novi grad Sarajevo 1.800,00 KM, OO SP-U BiH Ilidža 2.040,00 KM; OO SP-U BiH Trnovo 340,00 KM; OO SP-U BiH Tešanj 3.098,00 KM; OO SP-U BiH Zenica 1.200,00 KM; OO SP-U BiH Žepče 330,00 KM; OO SP-U BiH Vareš 450,00 KM; OO SP-U BiH Kakanj 330,00 KM; OO SP-U BiH Zavidovići 3.817,00 KM; OO SP-U BiH Breza 1.220,00 KM; OO SP-U BiH Ključ 2.160,00 KM; OO SP-U BiH Donji Vakuf 2.900,00 KM; OO SP-U BiH Čelić 600,00 KM; OO SP-U BiH Grad Mostar 1.200,00 KM i OO SP-U BiH Jablanica 4.140,00 KM.

Ukupne isplate stranke po osnovu ličnih primanja, na koja nisu obračunati i isplaćeni porezi i doprinosi, niti ih je politička stranka evidentirala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iznose 50.893,50 KM.

Time, što Stranka penzionera-umirovljenika BiH nije obračunala porez na dohodak i pripadajuće doprinose na pomenute isplate sredstva, u finansijskom izvještaju, suprotno odredbama člana 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, nije iskazala stvarne troškove stranke.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci penzionera – umirovljenika BiH da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da obavezno izvrši prijavljivanje priloga-nenovčanih donacija,*
- *da ne prima zabranjene priloge,*
- *da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi, koje politička stranka treba izmirivati i evidentirati u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju koji podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH,*
- *da uspostavi potpune evidencije o svim poslovnim događajima, skupa sa njihovim prometom tokom poslovne godine.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku Stranka penzionera-umirovljenika BiH se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu.

Primjedbe stranke u vezi korištenja poslovnog prostora po osnovu ugovora o zakupu sa Savezom udruženja penzionera-umirovljenika Federacije BiH, u kojima stranka navodi da se ne radi o novčanim donacijama su neosnovane, iz razloga što su u pitanju nenovčane donacije.

Prema odredbama člana 4. stav (1) tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 22/00, 102/09, 54/10), koji je bio u primjeni do 05.12.2012. godine, prilog političkoj stranci podrazumjeva i poklone date stranci ili članovima stranke koji djeluju u njeno ime, pod uslovima kojima se ta stranka stavlja u povlašćen položaj u odnosu na druge.

U skladu sa članom 6. stav (2) ovog zakona, ako ukupni iznos priloga jednog lica iz stava 1. člana 4. ovog zakona premašuje 100,00 KM, ta uplata mora da se unese u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. zakona.

Primjedbe vezane za korištenje poslovnih prostora Općine Novo Sarajevo bez naknade, kao i korištenja poslovnog prostora Općine Centar na osnovu ugovora, po nižim cijenama u odnosu na cijene utvrđene Odlukom Općine Centar, nije osnovan. Na osnovu akta Općine Novo Sarajevo, broj: 03-23-612/2012 od 19.04.2012. godine i akta Općine Centar Sarajevo, broj: 04-49-1000/12 od 24.04.2012. godine, koji su dostavljeni na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, utvrđeno je da su ugovori zaključeni sa političkim strankama, koji participiraju u Općinskim vijećima, te da su prostori dodijeljeni političkim stranka, među kojima je i Stranka – penzionera umirovljenika BiH.

Zahvaljujemo se ovlaštenoj osobi za finansijske izvještaje u Glavnom odboru Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Mr.Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Nevenko Andan, revizor